

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo,
mokslo ir sporto ministro
2022 m. d. įsakymu Nr. V-

**2022–2026 M. MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS PROGRAMA
„SOCIALINIAI IŠŠŪKIAI GEROVĖS VISUOMENEI TECHNOLOGINĖS IR
DEMOGRAFINĖS KAITOS KONTEKSTE“**

1. 2022–2026 m. mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programos „Socialiniai iššūkiai gerovės visuomenei technologinės ir demografinės kaitos kontekste“ toliau – programa) vykdytojas - Lietuvos socialinių mokslų centras (toliau – LSMC).

2. Programos tikslas - tirti technologinės ir demografinės kaitos keliamus iššūkius gerovės visuomenės plėtrai Lietuvoje, taip pat identifikuoti socialinės / ekonominės politikos priemones, skatinančias gerovės visuomenės kūrimąsi.

3. Programos uždaviniai:

- 3.1. Analizuoti demografinių procesų ir struktūrų pokyčius bei gyventojų politikos atsaką;
- 3.2. Tirti lygių galimybių įgyvendinimo politikos poveikį socialinių grupių gerovei ir savijautai;
- 3.3. Tirti teritorines nelygybes ir erdvinį neteisingumą sąlygojančius veiksnius ir jų mažinimo prielaidas;
- 3.4. Tirti socialinės politikos tvarumo ir atnaujinimo poreikį žvelgiant per gyventojų socialinės apsaugos, pajamų ir turto nelygybės, socialinių paslaugų sistemos aprūpinimo žmogiškaisiais resursais, gyventojų nuostatų kaitos perspektyvas;
- 3.5. Tirti darbo rinkos pokyčius ir užimtumo kokybę kintančioje aplinkoje

4. Metodologinis tyrimų pagrindimas

Programos paskirtis – tirti technologinės ir demografinės kaitos keliamus iššūkius gerovės visuomenės plėtrai Lietuvoje, taip pat identifikuoti socialinės / ekonominės politikos priemones skatinančias gerovės visuomenės kūrimąsi. Spartūs technologiniai pokyčiai (skaitmenizacija, informacinės technologijos, socialinės medijos) transformuoja įvairias visuomenės gyvenimo sritis – darbą, laisvalaikį, vartojimą, gerovės politikų įgyvendinimą, valstybės valdymą ir brėžia naujas takoskyras tarp socialinių grupių, kuria naujas ir gilina įsisenėjusias nelygybes. Lygiagrečiai Lietuvos visuomenėje jau keletą dešimtmečių vykstanti depopuliacija, spartus visuomenės senėjimas yra didžiausi iššūkiai valstybės socialinei ir ekonominei raidai artimiausioje ir ilgalaikėje perspektyvoje. Efektyvus šių iššūkių valdymas, tolimesnės technologinės pažangos ir gerovės visuomenės plėtros užtikrinimas priklauso nuo savalaikio problemų identifikavimo ir inovatyvių sprendimų paieškos bei taikymo įvairiose Lietuvos socialinės ir ekonominės raidos srityse.

Lietuvai būdinga neigiama demografinių procesų raida užprogramuoja Lietuvos gyventojų skaičiaus mažėjimą, gyventojų amžiaus struktūros kaitą. Visuomenė sparčiai senėja, vyresnio amžiaus žmonių kartą keičia mažesnė darbingo amžiaus žmonių karta. Šie demografiniai procesai turi ir ateityje turės neigiamos įtakos Lietuvos visuomenės ekonominei, socialinei raidai, o taip pat reikalaus viešojo sektoriaus adaptacijos institucijų (socialinės apsaugos, švietimo, sveikatos ir kt.) lygmeniu. Mūsų šalies teritorinis vystymasis pasižymi išskirtinėmis poliarizacijos tendencijomis. Lietuvos gyventojai, priklausomai nuo gyvenamosios vietos turi skirtingas galimybes dirbti, uždirbti, gauti komercines ir viešas paslaugas, bei siekti savo gyvenimo tikslų. Formuojasi gyventojų grupių teritorinė nelygybė, kuri konfrontuoja su pamatiniais demokratinės visuomenės principais. Demografiniai, teritorinės raidos, ekonominiai ir technologiniai pokyčiai veikia darbo rinkos struktūras, keičiasi darbo organizavimo formos, darbo santykiai, auga darbo išteklių regioniniai skirtumai bei didėja socialiai pažeidžiamų grupių atskirtis. COVID-19 pandemija paveikė šalių ekonomikas, darbo rinkos ir užimtumo sritį, šis poveikis yra socialiai diferencijuotas.

Minėti pokyčiai generuoja šiuolaikinei socialinei politikai ypatingai kompleksiškus iššūkius, nenuspėjamumo aplinką. Socialinė politika įžengė į raidos etapą, kuriame svarbu užtikrinti ne tik šios politikos stabilumą, tvarumą, bet ir plėtrą, reaguojant į naujai kylančius visuomenės raidos iššūkius.

Atsižvelgiant į Programos aktualumą, jos įgyvendinimo metu bus analizuojamos technologinės ir demografinės kaitos sąsajos su skurdo ir socialinės nelygybės, regionine ir būsto politika, socialinių paslaugų, darbo rinkos poreikiais, užimtumo kokybe, lygiomis galimybėmis ir socialine įtrauktimi, švietimu, o taip pat rengiamos rekomendacijos šioms problemoms spręsti. Planuojami tyrimų uždaviniai tiesiogiai prisidės prie Centro mokslinės veiklos kryptių įgyvendinimo, jie atitinka Lietuvos socialinių mokslų centro įstatus ir strateginį planą, taip pat yra glaudžiai susiję su Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginiais siekiniais – įgyvendinamomis socialinės ir ekonominės pažangos programomis ir strategijomis.

Įgyvendinant Programą bus vykdomi 5 tiriamieji uždaviniai:

1. *Demografinių procesų ir struktūrų pokyčiai bei gyventojų politikos atsakas.* Vykdomi demografiniai gimstamumo ir mirtingumo, gyventojų struktūrų, jų kaitos ilgalaikėje perspektyvoje tyrimai. Taip pat bus analizuojami gyventojų politikos sprendiniai, atliekamas jų vertinimas. Vykdamas tyrimus bus remiamasi demografinėmis ir sociologinėmis teorinėmis priegomis. Naudojami atviros prieigos duomenų rinkiniai (demografinės gyventojų statistikos, Visuotinių gyventojų ir būstų surašymų duomenys, taip pat atviros prieigos atrankiniai sociologiniai tyrimai, LSMC mokslinių tyrimų infrastruktūra). Gauti mokslo rezultatai bus aktualūs rengiant rekomendacijas šeimos, senėjimo, kitų gyventojų (demografinės) politikos sričių klausimais. Jie bus aktualūs plėtojant darbo rinkos, teritorinių nelygybių, socialinės politikos tematikos tyrimus, kurie yra sudėtinė šios programos dalis.

2. *Lygių galimybių įgyvendinimo politikos poveikis socialinių grupių gerovei ir savijautai.* Lygių galimybių įgyvendinimo politikos ir jos poveikio įvairių socialinių grupių gerovei ir savijautai analizė ir vertinimas bus atliekami atsižvelgiant į amžiaus, lyties, klasės, etniškumo ir kitas sociokultūrinės kategorijas ir į nelygybės raiškos prielaidas ir patirtis skirtingose visuomeninės veiklos srityse (švietimo, socialinių, paslaugų, savanoriškų organizacijų ir kt.). Vykdamas tyrimus bus pasitelktos sociologinės ir kitų mokslo sričių teorinės ir metodologinės priegos, kiekybiniai ir kokybiniai duomenų rinkimo ir analizės metodai, taip pat integruotas ligšiolinis Centro mokslininkų įdirbis lygių galimybių tematikoje, nagrinėjami politiniai ir teisiniai dokumentai, žiniasklaida, statistikos šaltiniai, visuomenės nuostatų tyrimų duomenys. Tyrimų rezultatai bus aktualūs rengiant rekomendacijas lygių galimybių užtikrinimo ir socialinės įtraukties politikos tobulinimo klausimais.

3. *Teritorinės nelygybės ir erdvinį neteisingumą sąlygojantys veiksniai ir jų mažinimo prielaidos.* Vykdomi teritorinės nelygybės priežasčių ir erdvinės neteisybės reiškinių bei jų pasekmių tyrimai. Vykdamas tyrimus vadovaujamas teorine prielaida, kad esminius šalies teritorijos vystymosi bruožus nulemia socialinės struktūros (makro lygio) pobūdžio veiksniai, o konkrečių teritorijų raida taip pat priklauso nuo konkrečių socialinių veikėjų veiklos. Sprendžiant šį uždavinį dominuos indukcinė logika grįstos studijos ir vykdomi empiriniai tyrimai. Bus remiamasi naujausiomis regioninio vystymo poliarizaciją aiškinančioms ir divergentinės regioninės plėtros teorijomis, pasitelkiami ankstesnių tyrimų metu gauti duomenys, 2021 m. ir ankstesnių visuotinių gyventojų ir būstų surašymų duomenys. Esant finansinėms galimybėms bus atliekami lokalūs kokybiniai tyrimai. Joms nesant lokalių nelygybės ir neteisybės veiksnių tyrimams bus naudojami kiekybiniai metodai, grindžiami statistiniais duomenimis (Statistikos departamento, Registrų centro, Migracijos tarnybos, Švietimo, Sveikatos apsaugos ir kitų institucijų duomenų bazėmis). Šie tyrimai aktualūs rengiant rekomendacijas regionų politikos įvairių sričių klausimais. Be to, jie glaudžiai susiję su kitais šios programos uždaviniais, aprėpiančiais demografijos, darbo rinkos, lygių galimybių įgyvendinimo politikos, socialinės politikos tematiką

4. *Socialinės politikos tvarumo ir atnaujinimo poreikis žvelgiant per gyventojų socialinės apsaugos, pajamų ir turto nelygybės, socialinių paslaugų sistemos aprūpinimo žmogiškaisiais resursais, gyventojų nuostatų kaitos perspektyvas.* Įgyvendinant šį uždavinį bus plėtojama socialinės politikos analizė bei vertinimas pasitelkiant sistemų integracijos, paradigminių pokyčių sampratą, institucinės

prieigos, žmogiškųjų santykių, neformalaus užimtumo teorines koncepcijas. Vykdam tyrimus bus naudojamos kiekybinių ir kokybinių tyrimų metodologinės prieigos, įvairūs duomenų analizės metodai (kokybinė turinio analizė, ekonometrinė analizė, makroekonominių sąryšių (socialinė sąskaityba) analizė ir kt.). Atlikti tyrimai leis atsakyti į klausimus, kiek socialinė politika yra tvari naujų iššūkių sandūroje; kokie socialinės politikos pokyčiai tam turėtų būti įgyvendinti; kiek prie to prisideda viešasis diskursas - gyventojų nuostatos gerovės valstybės atžvilgiu. Be to, bus atliktas holistinis būsto politikos vertinimas; sukurta neformalios globos kaip neformalaus užimtumo koncepcija; pateiktos išvados apie socialinės politikos instrumentų sąsajas su gyventojų nusiteikimu ginti savo šalį. Tyrimų rezultatai gali būti naudingi Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo, Finansų, Sveikatos apsaugos ir kitoms ministerijoms, mokslo ir studijų institucijoms.

5. *Darbo rinkos pokyčiai ir užimtumo kokybė kintančioje aplinkoje.* Įgyvendinant šį uždavinį bus plėtojami tarpdisciplininiai užimtumo ir darbo rinkos tyrimai, integruojant ekonomikos, sociologijos bei teisės mokslų žinias. Planuojamų tyrimų metodologinį pagrindą sudarys Lietuvos ir Europos Sąjungos darbo rinkoje vykstančių procesų stebėseną bei socialinių, ekonominių ir technologinių pokyčių (darbo rinkos technologizavimas, skaitmenizacija ir pan.) bei taikomų darbo rinkos politikos priemonių atskiroms gyventojų grupėms (jaunimas, 'NEET (nedirbantis, nesimokantis ir mokymuose nedalyvaujantis)' jaunimas, pagyvenę asmenys, bedarbiai, ilgalaikiai bedarbiai, migrantai, neįgalieji ir pan.) analizė ir vertinimas. Bus analizuojamos įtraukios darbo rinkos kūrimo prielaidos skatinant socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių užimtumą, užtikrinant užimtumo kokybę, darbo jėgos pasiūlos ir paklausos subalansavimo galimybes mažėjančių darbo išteklių sąlygomis. Įgyvendinant šį uždavinį bus atliekama nuolatinė darbo rinkos pokyčių, darbo sąlygų, darbo santykių bei socialinio dialogo plėtros stebėseną Lietuvoje bei šių procesų vertinimas. Šie tyrimai bus naudingi rengiant rekomendacijas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai užimtumo ir darbo rinkos plėtros politikos klausimais.

Vykdam išvardytus tyrimus bus pasitelkiami prieinami duomenys iš Lietuvos, kitų šalių ir tarptautinių duomenų bazių (Lietuvos statistikos departamento, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Registrų centro, Migracijos tarnybos, Švietimo, Sveikatos apsaugos ir kitų institucijų duomenų bazių, Atviros Sodros, Lietuvos atvirų duomenų portalo, Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS), Eurostat, Eurofound'o ir kt.) bei prieinami viešuose duomenų archyvuose empirinių tyrimų duomenys (Lietuvos HSM duomenų archyvas (LiDA) ir kt.), taip pat remiamasi LSMC mokslinių tyrimų infrastruktūra. Atliekant tyrimus bus bendradarbiaujama su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Užimtumo tarnyba, Jaunimo reikalų departamentu, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Tautinių mažumų departamentu, nevyriausybinėmis organizacijomis, socialiniais partneriais ir kitomis suinteresuotomis institucijomis. Vykdam atskirus uždavinius taip pat bus bendradarbiaujama su užsienio mokslo centrais (Delfto Technologijos universitetu, Latvijos Universitetu, Tartu universitetu, Lenkijos mokslų akademijos Geografijos ir erdvinės organizacijos institutu ir kt.). Kiekybinių ir kokybinių duomenų apdorojimas bus atliekamas naudojant tam skirtą programinę įrangą, tokią kaip MAXQDA, SSPS.

Plėtojant demografinės raidos, lygių galimybių, teritorinių nelygybių, socialinės politikos, darborinkos ir užimtumo tyrimus numatomas glaudus bendradarbiavimas tarp Programą įgyvendinsiančių LSMC Sociologijos instituto mokslininkų. Ypatingas dėmesys bus skiriamas LSMC Sociologijos mokslo krypties doktorantų įtraukimui į institucinės ilgalaikės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) programos tyrimo užduočių įgyvendinimą.

5. Tyrimų etapai ir jų charakteristika

I etapas: 2022 metai – 2024 metų pirmas pusmetis

Įgyvendinant **pirmąjį** Programos uždavinį bus kaupiami, sisteminami ir analizuojami einamosios demografinės statistikos, naujausio ir ankstesnių Visuotinių gyventojų ir būstų surašymo duomenys, taip pat kaupiami, tvarkomi ir rengiami naudojimui istorinės demografijos šaltinių duomenys, nagrinėjama naujausia demografinių tyrimų literatūra. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijose.

Įgyvendinant **antrąjį** Programos uždavinį bus atliekama naujausia Lietuvos ir užsienio mokslininkų

tyrimų lygių galimybių įgyvendinimo tematikoje analizė, atrenkami ir sisteminami ankstesnės Programos įgyvendinimo metu sukaupti empiriniai duomenys, taip pat įvairių šaltinių (politinių ir teisinių dokumentų, statistikos ir kt.) duomenys, rengiamos teorinės ir metodologinės gairės tyrimų pagal naujosios Programos uždavinį vykdymui. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

Įgyvendinant **trečiąjį** Programos uždavinį bus renkami ir sisteminami naujausi statistiniai duomenys ir parengtos publikacijos, kurios remsis programos vykdytojų atliktų mokslo tyrimų projektų ir įgyvendintų mokslo programų metu surinktais duomenimis ir gautais rezultatais, susijusiais su šios programos tikslais. Tuo būdu bus užtikrintas mokslinių tyrimų tęstinumas ir tolygiau paskirstyti programoje numatyti rezultatai (publikacijos). Nauji šio uždavinio tyrimai daugiausia remsis naujausio ir ankstesnių gyventojų surašymo duomenimis, bet vertinant erdvinės nelygybės reiškinius bus renkami ir sisteminami taip pat ir kitų žinybų turimi duomenys apie viešųjų paslaugų pasiskirstymą, gyventojų pajamas, kelių būklę ir kt. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

Įgyvendinant **ketvirtąjį** Programos uždavinį bus atliekama užsienio ir nacionalinės mokslo literatūros ir paskelbtų tyrimų rezultatų analizė, tyrimų teorinio pagrindimo rengimas, antrinės empirinių duomenų analizės metodų pasirinkimas. Šiame etape bus tiriamos gerovės valstybės problemos trijose Baltijos šalyse (Estija, Latvija ir Lietuva) kitų ES šalių lyginamojoje perspektyvoje, taip pat gilnamasi į gyventojų pajamų / turto nelygybę, gyventojų mokesčių moralės klausimus, neformalios globos, kaip neformalaus užimtumo, problemas. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

Įgyvendinant **penktąjį** Programos uždavinį bus atliekamas nedarbo (užimtumo) raidos ir stebimų pokyčių netolygumų vertinimas šalyje. Bus analizuojamas COVID-19 pandemijos ir jai suvaldyti taikomų priemonių trumpalaikis ir ilgalaikis poveikis darbo rinkai ir gyventojų užimtumui – tiek skirtingų gyventojų grupių integracijos į darbo rinką galimybėms, tiek atskirų darbuotojų grupių darbo sąlygoms. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

II etapas: 2024 metų antras pusmetis – 2026 metai

Įgyvendinant **pirmąjį** Programos uždavinį antrame etape remiantis pirmojo etapo teorine analize, susistemintais duomenų šaltiniais bus analizuojami gimstamumo, mirtingumo, šeimų ir namų ūkių, gyventojų senėjimo ilgalaikės tendencijos. Taip pat atsižvelgiant į gautus rezultatus bus analizuojamos vykdomos atitinkamų viešosios politikos sričių – šeimos politikos, senėjimo, lyčių politikos priemonių vertinimas. Remiantis gautais mokslinių tyrimų rezultatais bus rengiamos rekomendacijos, vykdoma mokslo rezultatų sklaida. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

Įgyvendinant **antrąjį** Programos uždavinį, remiantis pirmajame Programos etape parengtomis teorinėmis ir metodologines gairėmis, sukauptu ir susistemintu ankstesnių ir naujų empirinių duomenų masyvu bus analizuojamos socialinių grupių dalyvavimo įvairiose viešosios veiklos srityse patirtys atsižvelgiant į amžiaus, lyties, klasės, etniškumo, rasės ir kitas sociokultūrinės kategorijas bei šių kategorijų kompleksinę sąveiką. Šių tyrimų duomenų pagrindu bus įvertinta lygių galimybių politikos poveikio įvairių socialinių grupių savijautai Lietuvoje dinamika, įvardytos jautriausios šio pobūdžio problemos ir jų raiškos sritys, parengtos rekomendacijos lygių galimybių įgyvendinimo ir socialinės įtraukties politikos tobulinimo klausimais. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

Įgyvendinant **trečiąjį** uždavinį didžiausias dėmesys bus skiriamas pirmajame etape surinktų ir susistemintų duomenų pagrindu rengiamoms publikacijoms ir pranešimams. Naujausių statistinių duomenų pagrindu bus nustatytos šalies teritorijų raidos netolygios tendencijos ir dėl to kylančių erdvinės neteisybės reiškinių paplitimas, makro lygio veiksniai. Lauko tyrimų kituose projektuose metu sukauptos medžiagos pagrindu bus analizuojamos erdvinės neteisybės reiškinių ypatybės ir jų priežastys lokaliame mastelyje. Šių tyrimų rezultatai padės atsakyti į klausimus, kokie lokalaus pobūdžio veiksniai, gali pakeisti makro lygio veiksnių keliamas tendencijas, kokios konkrečios priemonės gali padėti regionams įveikti kylančias socio-ekonominės raidos problemas. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

Įgyvendinant **ketvirtąjį** uždavinį bus analizuojami klausimai susiję su pasirinktomis socialinės apsaugos sritimis ir gyventojų nuostatomis gerovės valstybės atžvilgiu. Bus gilinamasi į įvairių būsto politikos priemonių panaudojimą, nes valstybės lygiu ne tik įgyvendinamos įvairios socialinės politikos priemonės, kurios remia nuosavo būsto įsigijimą, tačiau naudoja ir kitas – pinigų ir prudencinės – politikos priemones. Bus analizuojamas ir vertinamas visų šių politikos priemonių suderinamumas. Sprendžiant socialinių paslaugų sektoriaus aprūpinimo darbo jėga problemas, bus gilinamasi į jaunimo nukreipimo dirbti šiame sektoriuje patirtis bei galimybes tiek Lietuvoje, tiek kitose šalyse. Bus analizuojami įvairūs gyventojų nusiteikimo ginti savo šalį aspektai, nes šalies saugumas yra svarbus išorinis socialinės politikos įgyvendinimo veiksnys. Bus atlikti kiekybiniai Lietuvos ir kitų šalių gyventojų nusiteikimo ginti šalį veiksnių vertinimai, kuriais bus siekiama atsakyti į klausimą, ar minėtą nusiteikimą veikia socialinės politikos ypatumai. Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

Įgyvendinant **penktąjį** Programos uždavinį bus atliekama socialinių, ekonominių ir technologinių pokyčių bei taikomų darbo rinkos politikos priemonių atskiroms gyventojų grupėms analizė ir vertinimas; analizuojamos įtraukios darbo rinkos kūrimo prielaidos skatinant socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių užimtumą, užtikrinant užimtumo kokybę, darbo jėgos pasiūlos ir paklausos subalansavimo galimybes mažėjančių darbo išteklių sąlygomis; atliekamas skirtingų gyventojų grupių įtrauktis į darbo rinką galimybių tyrimas. Vertinant ne tik užimtumo, bet ir jo kokybės didinimo prielaidas antrajame Programos įgyvendinimo etape bus analizuojamos dėl ūkyje vykstančių transformacijų (technologijų plėtros, žaliojo kurso ir kt.) kintančios darbo sąlygos ir darbo santykiai, vertinamos socialinio dialogo plėtros galimybės inovatyvioje darbo rinkoje, teikiama siūlymai ir rekomendacijos dėl šių procesų optimizavimo.

Bus rengiamos mokslinės publikacijos ir pranešimai konferencijoms.

6. Numatomi rezultatai

Programos įgyvendinimo laikotarpiu, 2022–2026 m. iš viso bus sudaryti 5 mokslo leidiniai (kiekvieno planuojama apimtis ne mažesnė nei 6 autoriniai lankai (toliau - a. l.), paskelbti 50 mokslo straipsniai (iš jų ne daugiau nei 10 proc. mokslo straipsnių baigiamosios ataskaitos rengimo metu gali būti priimti spaudai su tai įrodančiais dokumentais) recenzuojamuose mokslo leidiniuose, patalpintuose tarptautinėse duomenų bazėse (bent ketvirtadalis iš jų ISI WoS leidiniuose), surengtos 5 mokslinės konferencijos ir/arba seminarai, perskaityti 50 pranešimai nacionalinėse ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose.

Numatomų rezultatų ir jų sklaidos suvestinė

Vertinimo kriterijai	Vienetai				
	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai
Sudaryti mokslo leidiniai	1	1	1	1	1
Mokslo straipsniai recenzuojamuose mokslo leidiniuose, patalpintuose tarptautinėse duomenų bazėse	10	10	10	10	10
Surengtos mokslinės konferencijos ir/arba seminarai	1	1	1	1	1
Pranešimai perskaityti nacionalinėse ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose	10	10	10	10	10

7. Rezultatų sklaidos priemonės

Programos įgyvendinimo laikotarpiu pasiekti tyrimų rezultatai bus viešiniami įvairiomis priemonėmis Lietuvos ir tarptautinei akademinėi bendruomenei ir studentams, socialinės politikos formuotojams ir įgyvendintojams, kitiems socialiniams partneriams ir plačiajai visuomenei:

- informacijos apie tyrimus sklaida vyks skelbiant straipsnius nacionaliniuose ir tarptautiniuose recenzuojamuose mokslo leidiniuose;
- tyrimų rezultatai bus viešinami skaitant pranešimus nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokslo forumuose (konferencijose, seminaruose, kongresuose ir pan.);
- svarbiomis tyrimų rezultatų sklaidos priemonėmis bus LSMC Sociologijos instituto rengiami moksliniai-praktiniai seminarai ir leidžiami mokslo darbai;
- remiantis tyrimų rezultatais bus rengiamos rekomendacijos socialinės politikos formuotojams (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Švietimo ir mokslo ministerijai, Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai ir kt.) ir kitoms suinteresuotoms institucijoms;
- tyrimų įžvalgomis bus nuolat dalijamasi su žiniasklaidos priemonėmis (radijas, televizija, interneto naujienų portalai, socialiniai tinklai ir pan.) ir skelbiant politinius dokumentus (*policy brief*);
Informacija apie naujausius įvykius ir tyrimų rezultatus bus operatyviai talpinama LSMC ir Sociologijos instituto tinklalapyje, *Facebook* paskyroje;
- tyrimų rezultatų pristatymas vyks viešose paskaitose ir mokslo populiarinimo renginiuose

8. Programos vykdymui skirtos lėšos 802 tūkst. Eur (aštuoni šimtai du tūkstančiai eurų)

	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	Visai programai (tūkst. Eur)
Programai skirtos lėšos	160,4	160,4	160,4	160,4	160,4	802,0

9. Programos vadovas skelbiamas Instituto interneto svetainėje www.lcss.lt